

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

TEATR „ODEON”

Swój do Swego!

Jedna jedyna polska fabryka drożdży, lubelskich znanych z dobroci firm S. Wrzodaka i W. Barciszewskiego.

Wszelkie zamówienia świąteczne przyjmują tylko do dnia 3 Marca roku bieżącego.

Z poważaniem
Leon Gryc

Częstoctowa. Teatralna 39.

Z opowiadań myśliwskich.

Po smacznym obiedzie gospodarz zaprosił gości do swego gabinetu na cygara.

Podano kawę i karafkę koniaku Szustowa.

Jeden z gości, znany z bujnej fantazyi, zaczął opowiadać o swoich nadzwyczajnych przygodach łowieckich.

— W młodości swej mówił gość często chodząc do niedźwiedzia sam jeden. Pewnego razu idę przez las. Wtem z gęstwy wychodzi niedźwiedź. Chwytam za furę, celuję... ba! niedźwiedź leży do góry nogami.

— Hol... hol... zdziwił się słuchacz. Podjechałem dalej, aż tu wprost na mnie wali niedźwiedźca nadzwyczajnej wielkości...

Opowiadający zamknął na chwilę, wziął do ręki kawę i kiedy chciał sobie nalać koniaku Szustowa, spostrzegł, że karafka już pusta. Zdziwionym wzrokiem powiódł po obecnych.

— No, cóż ta niedźwiedźca? pytali słuchacze. Strzelałeś do niej? Zapytany postawił karafkę na stole i rzekł ze złością:
— Spudłowałem...
— I cóż? Niedźwiedź cię zjadł?
— Nie; było koniak wyplot.

Ogólne położenie.

Ogólne położenie polityczne oceniano wczoraj w stołeczkich europejskich nieco spokojniej. W Wiedniu krzątała pogłoska, że porozumiewanie bezpośrednie między Austrią a Rosją istotnie jest w toku, co jednakże podlega poważnym wątpliwościom; w Berlinie podał dzienniki informację, jakoby pochodząca z Londynu, według której przeciwnictwa poglądów między Austro-Węgrami a Rosją dają się scharakteryzować, jak następuje: Rosja godzi się ewentualnie, aby Skutari przypadło przysięgi autonomicznej Albanii, ale tylko pod tym warunkiem, o ile miasto to nie będzie zdobyte przez czarnogórców i o ile wszystkie inne żądania rosyjskie w sprawie ograniczenia Albanii będą uwzględnione, to znaczy o ile miasta Dibra i Djakowa przyznane będą Serbii; dalej Austro-Węgry odstąpią początek od swego programu, sformułowanego przed dwoma miesiącami, i zgodzą się na to, aby Ipek i Prizren przypadły Serbii, o ile Djakowa i Dibra oraz Skutari wcielone będą do Albanii.

Gdyby jednak czarnogórcy zajęli Skutari, Austria zażąda, aby Ipek i Prizren przysiano Albanii, a nie Serbii.

Ustala się też opinia, iż fakt, że stosunki między Anglią a Niemcami stanowią się polepszyły, w znacznej mierze przyczyni się do złagodzenia antagonizmów między Austro-Węgrami a Rosją.

Co się tyczy zatargu rumuńsko-bułgarskiego, to nadaje się, aby w drodze bezpośrednich rokowań mogło przyjść do porozumienia między obu państwami jest minimalną, ale za to po obu stronach objawia się skłonność przyjąć zaofiarowaną mediację i ewentualnego zastosowała się do rozjemczego orzeczenia mocarstw. Wszystkie mocarstwa

Zwracamy uwagę na dramat z życia Warszawskiego w 4-ch częściach.

WYKOLEJENI

Całkowicie wykonywany przez znanych artystów Warszawskich z panią **DULEBIANKA** na czele **Serja Polska Braci PATHÉ.**

Hej, odlogiem leży nasza rola.

Hej, odlogiem leży nasza rola, Choć są ziarna, niema rąk do siania; Twardą będzie dzieci naszych dola, Twardą będzie, pełną krwi i łkania, Gdyż odlogiem leży nasza rola, Choć są ziarna, niema rąk do siania.

Na sąsiednich zagonach dokoła Tak się tłumnie roi lud roboczy, Kraje brzośki, choć pot ciecze z czoła, Piele złidsko, choć zachodzą oczy; Na sąsiednich zagonach dokoła, Tak się tłumnie roi lud roboczy.

My na miedzy, co dzieli dwa lany. Nasz i obcy, w wierzb płaczących cieni, Zapadliśmy snąc w sen nieprzeświadany, Ususiliśmy, snąc rzytlo zużyci. Na tej miedzy, co dzieli dwa lany, Nasz i obcy, w wierzb płaczących cieni.

Wicher ku nam od mogił zawlewa I jak złodziej do wnętrza się wiskwa, Myśl podcina, że już nie dojrzewa, Studzi zapal, tak że już nie bityska; Ach! ten wicher, że ku nam zawlewa, Od tych mogił i wewnątrz się wiskwa!

Prawda, ludzi, chodzących w żałobach. Trudno winić, że cmentarz ich życiem, Ze szelesty, poczęte na grobach, Są ich marzeń serdecznych spowiciem; Prawda, ludzi, chodzących w żałobach, Trudno winić, że cmentarz ich życiem.

Lecz grób smutkiem, smutek to bezczynność, A czas płynie i żniwo się zbliża, Hej, ubiegnie sąsiadów nas zwinność, I plon znieśie do swego śochlerza, Nas zagłodził ta smutku bezczynność, Gdy czas płynie, i żniwo się zbliża.

Achl odlogiem leży nasza rola, Choć są ziarna, niema rąk do siania; Twardą będzie dzieci naszych dola, Twardą będzie, pełną krwi i łkania, Gdyż odlogiem leży nasza rola, Choć są ziarna, niema rąk do siania. *Jan Kaspiowicz.*

Ubezpieczenia robotników.

Jakkolwiek minister handlu i przemysłu zalecił, aby urzędy gubernialne do spraw ubezpieczenia robotników rozpoczęły działalność w całym państwie w ciągu stycznia, urzędy te dotychczas nie wszędzie się zorganizowały.

W Królestwie Polskiem działają urzędy te w guberniach: kaliskiej, piotrkowskiej i piotkiej; w Piotrkowie posiedzenie urzędu gubernialnego do spraw ubezpieczenia robotników odbyło się d. 18 b. m. przybyło na nie, między innymi 6-ciu robotników (do urzędów należą po 3-ch członków i po 6-ciu zastępców od robotników i fabrykantów).

Na posiedzeniu omawiano porządek wyboru pełnomocników robotniczych. Uchwalono, że wybierać będą wszyscy robotnicy fabryki i bez podziału na kurje (jak było w niektórych fabrykach petersburskich) i że wybory będą dokonywane za pomocą składania kartek do urny przy wejściu do fabryki. Kartki do głosowania wydawane będą nie w przeddzień składania głosów, jak było w Petersburgu, lecz na 3 dni przedtem, aby robotnicy mieli możność naradzenia się nad tem, kogo wybierać.

W Warszawie będą czynne 2 urzędy do spraw ubezpieczenia robotników: jeden dla gubernji, drugi dla Warszawy. Pierwsze posiedzenie urzędu gubernialnego odbędzie się dnia 25 b. m., drugie pod przewodnictwem p. oberpolicmajstra — w kilka dni później. Do jednego i drugiego urzędu wejdą na 3 przedstawicieli robotników reprezentatów kas chorych; na zasadzie uchwały rady do spraw ubezpieczenia robotników pobierać oni będą po 5 rb. za każde posiedzenie.

Kasy chorych zakładane będą przy fabrykach, liczących co najmniej 200 robotników. Dla fabryk mniejszych zakładane będą kasy wspólne.

Zatarg o Albanję.

Konferencja ambasadorów w Londynie wskutek wyjazdu jednego z uczestników w zawiesiła swą pracę, nie zabawiwszy sprawy oznaczenia granic Albanii.

Według zapewnień, otrzymanych przez agencję Reutersa z kół dyplomatycznych londyńskich, w tej sprawie przeciwnictwa między Austro-Węgrami a Rosją są wielkie i do żadnego porozumienia nie doszło. Austro-Węgry obstają przy żądaniu, aby w obręb Albanii weszły miejscowości Skutari, Ipek, Prizren, Djakowa, Dibra, Konica i Janina. Prizren uważają wprawdzie, że w okolicach Ipeku i Prizrenu można by zaprowadzić pewne modyfikacje, ale wskazują na to, więcej już granic Albanii okrolić nie można, bo i tak już z ogólnej liczy 1,200,000 Albańczyków jedna trzecia zostaje poza obrębem tych granic, a wewnątrz tych granic wszystkie ludność jest albańska i niema wśród niej żadnych Słowian.

Położenie jest poważne i trudne, według Ag. Reutersa, nie należy przeceniać zaostrożności się przeciwników. Poza Austrią i Rosją bowiem wyrażają się potężne wpływy pokojowe, które są zapewne jeszcze zaledwie nieuregulowania sprawy sportnej, z którą będą mogły pogodzić się oba mocarstwa.

Relacja gubernatorów.

Według relacji gubernatorów o sprawie bojkotu żydów i stosunkach ekonomicznych, akcja bojkotowa do pory nie wyszła z granic legacji i ma charakter ekonomiczny.

Jeden z gubernatorów wyraził opinię, że z powodu bojkotu skłonne do politykomanji społeczeństwo polskie się nie uważa głównie na stosunki polityczne, co przy obecnych warunkach bałkańskich i naprężonych stosunkach rosyjsko-austriackich może okazać dobroczynny wpływ na wywołanie umysłu niektórych warstw społeczeństwa.

Posiadańca przez gubernatorów pomocniczą są na razie wystarczające, na to, aby w razie potrzeby mogli przedsięwziąć odpowiednie kroki, gdy akcja bojkotowa przybrała charakter gwałtowny i niebezpieczny dla państwa.

Władze administracyjne na razie mają zamiar wtrącać się do stosunków polsko żydowskich, tylko co obserwują ten ruch, posiadający cechy antysemityzmu narodowego.

Polska polemika

„Nowoje Wremia”

W dalszym ciągu „Nowoje Wremia” zaszczepia sprawy polskie swoją opinią. Tym razem jednak artykuł tego dziennika już jest tylko zabawą, tak, że cytować nie warto. Jest to bowiem „odpowiedź na skargi polskie” o Chelmszczyznę, koleji wiedeńskiej, w której w pojeździe samorządu Królestwa polskiego na nie korzyść polaków, i jestu prawnego ograniczającego polaków w nabywaniu ziemi na Wolskiej, zamknięcia towarzystw oświatowych Królestwie Polskiem”, języka wybitnego religij na Litwie itd.

Otóż „Nowoje Wremia” uważa, że to są wszystkie rzeczy, które przeszkadzają zbliżeniu polsko-rosyjskiemu.

Polacy powinni pamiętać, że „Now. Wr.” — że jedyną podstawą rosyjsko-polskich rozumnych i sprawliwych stosunków powinna być „summa cuique”, to jest każdemu co mu się należy. „Wszystkie sprawy rządowe, prowadzące do wywołania zasady — litomacki dalej „N. Wr.” — rozrządzenie rosyjskich ziemach w krajach chodnim polacy witać powinni i środki, wiodące jednakowo do jakiegoś stopnia i jaknajlepszemu urządzeniu się narodu polskiego na jego ziemach stowarzyszeń”.

Pamiętajcie o zasadzie „Swój do swego”

Tadeusz Czacki.

Sto lat minęło, gdy w Dubnie zmarł jeden z najznakomitszych obywateli Polski w końcu poprzedniego i na początku ubiegłego stulecia.

Tadeusz Czacki po raz pierwszy wystąpił publicznie w r. 1784 w sądach nadwornych koronnych, a wezwany następnie przez Stanisława Augusta — na członka komisji kruszcowej, przyczynił się najwięcej do wyjednania u sejmu (1785) funduszu na wysyłanie młodzieży za granicę dla kształcenia się.

W r. 1788 Czacki powołany został przez stany do zasiadania w komisji, skarbowej koronnej, po burzach zaś dziejowych osiadł w majątku swym Porocisku i zaczął gromadzić bibliotekę z bogatych materiałów historycznych. Od roku 1802 do 1803 urzędował w Warszawie w komisji przez trzy dwory naznaczonej do obradowania i rozstrzygnięcia sporów między wierzycielami upadłych banków warszawskich i przyczynił się wiele do założenia Tow. Przyjaciół Nauk.

W tym czasie Czacki zajmował się odnową uniwersytetu wileńskiego, a w roku 1803 został wzytorem szkół na Ukrainie, gdzie zajął się pomnożeniem szkół.

Jego staraniem powstało słynne liceum krzemienieckie.

Uczony, pracowity, zamysłowany w naukach, był Czacki autorem licznych dzieł, z których do największych należy dzieło z wielką znajomością rzeczy ułożone: „O litewskich i polskich prawach, o ich duchu, źródłach, związku i o rzeczach zawartych w pierwszym statucie dla Litwy, 1529 r. wydanych”.

Współcześni za działalność obywatelską złożyli mu hołd za życia przez wybitnie odpowiedniego medalu.

We czwartek, 20 b. m., jako w setną rocznicę śmierci Tadeusza Czackiego staraniem rodziny w kościele Opieki św. Józefa w Warszawie odbyło się nabożeństwo żałobne. W kościele tym znajduje się marmurowy posąg Czackiego, wykuty w Rzymie przez wychowawcę szkoły krzemienieckiej, Oskara Sosnowskiego, i przez niego w Warszawie podarowany, a kosztem potomków i uczniów Czackiego, w 1861 r. sprowadzony i ustawiony.

ski, współredaktor „Kurjera litewskiego”.
Replika Baranowskiego była bardzo ostra. Protestował on przeciwko wiecznemu sadownictwu polaków na ławie oskarżonych, a rozsjał na krzesłach prokuratorów, sędziów, lub obrońców. Wśród polaków — zazwyczaj mówca — jest się z klm porozumieć, ale trzeba to czynić w Warszawie i trzeba faktów, świadczących o zmianie polityki.
Inni mówcy powtarzali znane już argumenty i okólniki.

Zatarg Dumy z Radą Państwa.

Petersburg 22. Prezes Dumy, Rodzianko, rozstał przedstawicielem frakcji kopje korespondencji swojej z członkiem Rady Państwa, Kobylinskim. Zatarg oddany zostanie do rozważenia komwentowi senatorów Dumy.

Arcybiskup Wiednia.
Wiedeń 22. Arcybiskupem Wiednia ma zostać biskup z Litmierzyc, Gross.

Wypadek z saneczkami.
Koburg 22. Na torze saneczkowym podczas szlichtady sportowej, ksiądz Edward wpadł na drzewo i poranił się ciężko.

KRONIKA.

— **Rekolekcje dla kobiet w kościele Im. Marii.**

Dziś o godz. 4-ej po poł. rozpoczynają się rekolekcje dla kobiet w kościele „Im. Marii”, które będą trwały do d. 1 marca r. b.

— **Dzisiejsze nabożeństwa pasyjne.**

Nabożeństwa pasyjne czyli tak zw. „Gorzkie żale” odprawiać się będą jak w każdą niedzielę wielkiego postu tak i dzisiaj

na Jasnej Górze o godzinie 3 po południu;

w kościele św. Rodziny o godz. 3 po południu;

w kościełku Im. Marii; o godz. 11 i pół rano t.j. w czasie sumy przy odpowiedniej nauce.

— **Otwarcie wystawy lalek.**

Wczoraj przed godziną 6 wieczorem w lokalu II piętra w domu Częstoch. Towarz. Poż. Oszczędnościowego przy ul. Teatralnej Nr. 11 nastąpiło uroczyste otwarcie urządzanej na korzyść Tow. Opiekli Szkolnej wystawy lalek. Poświęcenia dopełnił ks. kan. M. Fulman. Przemówienia wygłosił: prezes tow. op. szkolnej p. M. Jurakowski oraz ks. kan. M. Fulman.

Na wystawie w ciągu dnia dziesiątego dyktują panie; do godz. 10-12 Przędzokka i Witeszczakowa, 12 — 2 Chodnikiewiczówna i Egerowa, 2 — 4 Mierzejewska i Ropelawska, 4 — 6 Legiśówna i Wehrowa, 6 — 8 Frydecka i Ząbkowska, 8 — 10 Zborowska i Ziemska.

Szczegółowe sprawozdanie z wystawy zamieścimy w numerach następnych.

— **Zebrańie roczne Stow. Rzem. Przemysłowego.**

Dziś w niedzielę 23 bm. o g. 3 i pół po południu w lokalu własnym Stowarzyszenia Rzemieślniczo - Przemysłowego, Aleja I nr. 9 odbędzie się walne roczne zebrańie jego członków. Porządek dzien ny tego zebrańia obejmuje:

Wybór przewodniczącego. Sprawozdanie Zarządu. Odczytanie protokołu komisji rewizyjnej. Wybory członków Zarządu oraz kom. rewizyjnej. Sprawa kursów wieczornych. Sprawa lokalu dla Stowarzyszenia. Wnioski członków.

— **Z Częstochowskiej Kasy Pogrzebowej.**

Zarząd Częstochowskiej Kasy Pogrzebowej zawiadamia, że z powodu śmierci członka kasy ś. p. Aleksandra Świątkowskiego wyplaconą zostanie za pomoga rb. 450.

Składki rublowe należy wnosić w towarzystwie pożyczkowo-oszczędnościowym u dyrektora Karwasłńskiego; w fabryce Peltzerów u p. Salwackiego; w fabryce Motte'ów u p. W. Szmerda; w fabr. „Stradom” u p. Nazłębko; w fabr. Warta u p. Łękawskiego i od godz. 9 rano do 3 po południu w kancelarii zawiadawcy stacji kolei Herbsko Kieleckiej. Termin do dnia 10 marca, pozwane na zasadzie ustawy będzie bezwzględnie pobierana kara 50 kop.

Oddzielne zawiadomienia rozsyłane nie będą.
Uprasza się również o wpłacanie składek na ogólnem zebrańiu dzisiejszem 23 bm., wzmiancz obęgu będą wydawane na miejscu kwity.

— **Ogólne zebrańie Tow. Poż.-oszcz. na Rakowie.**

Dziś w niedzielę 23 lutego o g. 3 po poł. w Hali Robotniczej Huty „Częstochowa” odbędzie się ogólne roczne zebrańie zgrupowania członków Kasy Pożyczkowo Oszczędnościowej w Rakowie;

Porządek dzienny obejmuje 1) Wybranie przewodniczącego, 2) Odczytanie protokołu ostatniego zebrańia, 3) Rozpatrzenie bilansu za 1912 i budżetu na 1913, 4) Wybór nowych członków Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących, 5) Wnioski członków i władz T. wa.

Jeżeli zebrańie w d. 23 b. m. z powodu niedostatecznej ilości członków nie dojdzie do skutku, następnie zebrańie w d. 2 marca będzie ważne bez względu na liczbę zebrańych.

— **Drugi odczyt z fizyki.**

Dziś o godz. 7 i pół wieczorem p. Wł. Płodowski wygłosi drugi z kolei odczyt z dziedziny fizyki, ilustrowany doświadczeniami praktycznymi. Odczyt odbędzie się w sali gimnastycznej (Szkoła 12) gdzie powinien zgromadzić licznych słuchaczy.

— **Zebrańie murarzy.**

W niedzielę 23 marca o godz. 3 po poł. odbędzie się zebrańie członków cechu murarskiego w lokalu własnym, przy ul. Waly nr. 22, dom Gładycha.

— **Nowe książki.**

Wysłaż z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach: „Litania loretańska” wierszem przez Artura Sulkowskiego napisana

— **Pod kołami wagonu.**

Na stacji Baby stróż stacyjni, Jan Klis, wskutek własnej nieostrożności wpadł pod wagon, przyczem koła wagonu obcięły mu prawą nogę niżej kolana.

— **Zebrańie kasy pogrzebowej.**

Dziś w niedzielę 23 bm. o g. 3 po południu w sali Straży ogniowej ochotniczej (Mikołajewska nr. 23) odbędzie się zebrańie walne zgromadzenie członków Kasy pogrzebowej. Porządek dzienny: 1) wybór przewodniczącego zebrańia, 2) sprawozdanie za rok 1912, 3) sprawa otwarcia II grupy, 4) wybór 4 członków zarządu; 4 członków komisji rewizyjnej, oraz tytuł zastępców i 5) wnioski członków.

— **Zebrańie sekcji kolarskiej.**

Dziś w niedzielę 23 b. m. o godz. 5 po poł. w „Lutni” odbędzie się zebrańie członków sekcji kolarskiej.

— **Zebrańie majstrów fabrycznych.**

Dziś w niedzielę, 23 b.m. og. 2 pp. w lokalu Stowarz. majstrów fabrycznych (Krakowska 30) odbędzie się ogólne zebrańie członków tegoż Stow. Porządek zebrańia obejmuje: 1) Wybór prezydium, 2) Sprawozdanie roczne i kasowe, 3) Wnioski, 4) Wybory do zarządu.

— **Koncerty warsz. orkiestry strażackiej.**

W sobotę 9 marca i w niedzielę 10 marca w sali częstoch. Straży ogniowej ochotniczej odbędą się dwa symfoniczne koncerty warszawskiej orkiestry strażackiej pod kierunkiem p. A. Sielskiego. Na program tych koncertów złożą się utwory Chopina, Czajkowskiego, Beethovena i innych wybitnych kompozytorów swoich i obcych. Koncerty te będą wśród częstochowian ogólne zainteresowaniem.

— **Zebrańie „Oszczędności” w Kamienicy Polskiej.**

Walne zgromadzenie członków Towarzystwa Pożyczkowo - Oszczędnościowego „Oszczędności” w Kamienicy Polskiej odbędzie się dziś w niedzielę, d. 23 lutego r. b., o godzinie 4-ej po południu w sali miejscowej szkoły 2-u klasowej. Na zebrańiu będą rozpatrywane następujące przedmioty. 1) Zagajenie zebrańia i wybór prezydium, 2) Odczytanie protokołu poprzedniego ogólnego zebrańia, 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok 1912 wraz z podziałem czystego zysku, 4) Zatwierdzenie budżetu na 1913 r., 5) Oznaczenie i zatwierdzenie zakresu działań dla operacji pośredniczącej na rok bieżący, 6) Na miejsce ustępujących, wybór nowych dwóch członków Rady i jednego Zarządu, 7) Wnioski władz Towarzystwa i członków.

Poniżej na zebrańiu będą rozpatrywane sprawy pierwszorzędnej znaczenia dla ogółu Stowarzyszonych, przeto Zarząd uprzejmie prosi wszystkich członków o przybycie w jaknajbliższym komplecie.

— **Mielatni uciekinierzy.**
Do czego doprowadza przedwczes-

ne rozbudzanie fantazji dziatwy przez nieumiejętne dobieranie lektury oraz brak kontroli w doborze towarzystwa postużyć może fakt poułży.

Oto 14 letni Leonard Stefan Staszewski wyszedł o godz. 8 ej rano na lekcje muzyki i dotychczas nie powrócił. Jak informuje nas matka nieletniego uciekiniera obiecujący młodzieniec wybierał się od dłuższego czasu do Afryki, lecz nie przywiązywała ona do tego żadnej wagi. Ze Staszewskim zbiegł też dwaj jego rówieśnicy Bolesław Szuryn i Stanisław Dudak.

Ktoby coś [wiedział] o zbiegach — niechaj zawiadomi redakcję naszego „Gońca Częstochowskiego”.

— **Zebrańie kasy Pożyczkowej - Oszcz. w Kłobucku.**

Daś w niedzielę 23 bm. o g. 1 po poł. odbędzie się ogólne zebrańie członków kasy pożyczkowo oszczędnościowej w Kłobucku celem wysłuchania i zatwierdzenia sprawozdania za rok 1912 oraz uchwalenia budżetu na rok 1913. Za dowód wejściowo służyć będzie książeczka członkowska, przyczem osoby wykluczone z towarzystwa dopuszczane na zebrańie nie będą.

— **Brak światła.**

Słuszną skargę zanoszą do nas mieszkańcy domu Nr. 9 przy ul. Teatralnej na brak pogotowia oświetleniowego, wskutek czego pogrążone są w ciemnościach prócz bramy i korytarzy lokale szkoły oraz lekarza. Nie dziwi, że oświetlenie się psuje niekiedy, ale trudnym jest do wyłuszczenia, żeby nie było sposobu na poprawienie go, jeśli się zepsuje po godzinach rytuałem wskazanym i żeby mieszkańcy najbardziej światła potrzebujący, jak nopr. obowiązywać pomocy w chorobie lekarz — pozostawali od godziny 5 wieczorem w sobotę do poniedziałku w ciemnościach. Rzeczą fachowców jest wyjaśnić, czy niema na to rady — bo nam skargi poszkodowanych wydają się słuszne.

— **Nagły zgon.**

Wczoraj o godz. 12 i pół po południu na placie kolei w. w. wprost budynku stacyjnego, przy furcie, wiodącej do ogródka stacyjnego z przejściem na ul. Teatralną zmarł nagle 55-letni Edward Ciemochowski, urzędnik kolei w. w. będący na etacie pomocnika kasjera biletowego. W ciągu paru lat rodzinie tej spotyka już trzeci cios, bowiem przed dwu laty zmarła żona ś. p. Edwarda, rok temu zaś córka Irena.

— **Z kolei w. w.**

Od nowego letniego rozkładu jazdy pociąg Nr. 39, wychodzący z Częstochowy o godz. 12 m. 26 w nocy dochodzić będzie do Sosnowca, powrotny zaś pociąg Nr. 40, którego wyjazd z Sosnowca oznaczono na godz. 4 rana, wychodzić będzie z Będzina, gdyż godz. 4 rana nie jest dogodna dla pracowników komory sosnowieckiej.

— **Konfiškata.**

Odnosne władze częstochowskie otrzymały zawiadomienie, że 30 wydanie, wychodzącej w Petersburgu, gazety „Luz” za art. „Sprawy kadeckie” uległo konfiškacie.

— **Depesze niedoreczone.**

Bogusławi Cerkiewna 6 z Doma czewo — Abram Grynwald z Nowomi kofajewska — Nachman z Zagnańska.

Nadestane.

Szanowny Panie Redaktorze

Dobrodzieju
Ludzie złej woli w celu szkodzenia mi w sprzedaży piwa ze sklepu S. Bodziachowskiego w Częstochowie III Aleja Nr. 71a puścili kłamliwą wiadomość pomiędzy odbiorców mojego piwa iż ja browar mój „Pocięcha” nowo wystawiony i puszczone przed paru miesiącami w ruch, wydzierżawiłem Moskowi G. Niniejszem tę niecną plotkę prostuję i oświadczam iż nigdy o czemś podobnem nie myślałem. Browar parowy i fabryka stołu „Pocięcha” w Noworadomsku jest prowadzony przez piwowara p. Antoniego Cichowicza i pozostaje pod moim osobistym nadzorem i mojego p. Władysława, a nigdy nikomu nie wydzierżawiony.

Racz przyjąć Sz. Panie Redaktorze wyrazy wysokiego szacunku i poważania

Wi. Dłużewski.

Dziś na ślizgawce w cykłodromie Kurasiewicza przy ul. Szkolnej 17 — orkiestra strażacka.

Potrzebny zaraz zdolny pracowity ogrodnik. Tylko uczciwi, trzeźwi reflektanci mogą się zgłaszać wjm Humber-towska nr. 10.

Używanie w dobrym stanie 3 lokomobile od 12 do 30 koni

3 Motory od 2 do 6 koni.

4 Mocarnie „60”

2 Mokarnie pociągowe.

2 Bandsegi 600 m. rolaz

1 Sater 13” (nowy)

oraz inne maszyny okazynie sprzedaje inżynier Dawidowicz II-ga Aleja № 61.

DO SPRZEDANIA

całe urządzenie piekarni oraz rzeczy domowe wszystko mało używane tanfo z powodu wyjazdu **ZAWIERCIE** ulica Porebska № 5 dom Rybińskiego.

Najstarsza chrześcijańska pracownia szyciów

M. Łuszczynskiego

w Częstochowie 2 ga Aleja 20.

Do wynajęcia Znalaziono klucze odbrano można na wyrażenie. Wiadomość Cerkiewna Nr. 23 i piętro 0187

ZAKŁAD kotłarsko kowalski do sprzedania. Wiadomość w Administracji GOŃCA

PRZYJMUIE bieliznę do prania i reparaacji, 7 Kamienio 9 Tomaszowska 315

Tapicer Mieszkania wolno do wynajęcia Szkoła № 4 4 pokoj, kuchnia i salkowa sa 120 rub. Dwa mieszkanie po 3 pokoje i kuchnia po 250 rub. Stróż wskaze 321

W. BURYAN II Aleja Otoman Dębowych i krytych Szeslałi

Sofy i Tapczany Orsz przyjmuję obustalniki Mebli w różnyh fasonach **CENY** Nader umiarkoonawe.

Do sprzedania dom i 6 móg gruntu w Kłobucku wiadomość — Ciszana Nr. 14 w Częstochowie Jazelski. —9—

Fabryka medalików, Wieluńska Nr. 12 wprost parku; 69

JABEKA krymkie i śliwki suszone z dostawa do mieszkań W. Dzwiewieciel ul. św. Barbary Nr. 8.

FABRYKA tkanin metalowych i wyrobów druczanych **PIOTRA KUJAWSKIEGO** ul. Wieluńska № 16, dawniej Jana Kujawskiego przy ulicy św. Barbary poleca siatki do wszelkich fabryk ogrodnika do parków ogrodów i zwierzyńców wszelkie siatki dla odłowni gospodarstwa i splek: Ceny przystępne. 159

Do odnależia 5 pokoj umobloowanych z kuchnią, w wszystkich wygodami można urządzenie w Alei orsz duży — sklep Oferty w Administracji Gońca, sub. W

Wyprowadź z powodu wzięcia sklepu fotograficznego „Apello” II Aleja № 22 120

TANIO sprzedam zaraz stół de-woorty i w najlepszym punkcie, bo przy samej bramie Klasztornej Wiadomości ul. św. Barbary № 16. 119.

SPRZEDAM sklep spawyczny dytrybucyjny z powodu zmiany interesu, Janogórska 18 wprost Teatralnej 217

PRZYJMUIE stolowników na mieszkanie 7 kamienia 9 m. 27 w podwórzu I piętro 215.

Do sprzedania bilard karambolowy używany wiadomości w Administracji 218.

POTRZEBNI zdolni ślusarze, Kostas-tyński 10 15 a tamże maszyna pożyczkowa do sprzedania 231

BONA NIEMKA poszukuje miejsca do dwój-ka daćci. Oferty w Administracji Gońca sub. niemka 233.

KUPIE psa jakieg daćci, zasy cauj nego Orszani Groz dom Gontkiewicza restauracja 189

Sklep spawyczny dytrybucyjny do sprzedania ul. Krakow-ska 10 15 213

PIANINO tanio sprzedam. Zakład Fotograficzny „Apello” II Aleja № 22 120

TANIO sprzedam zaraz stół de-woorty i w najlepszym punkcie, bo przy samej bramie Klasztornej Wiadomości ul. św. Barbary № 16. 119.

SPRZEDAM sklep spawyczny dytrybucyjny z powodu zmiany interesu, Janogórska 18 wprost Teatralnej 217

PRZYJMUIE stolowników na mieszkanie 7 kamienia 9 m. 27 w podwórzu I piętro 215.

Do sprzedania bilard karambolowy używany wiadomości w Administracji 218.

POTRZEBNI zdolni ślusarze, Kostas-tyński 10 15 a tamże maszyna pożyczkowa do sprzedania 231

BONA NIEMKA poszukuje miejsca do dwój-ka daćci. Oferty w Administracji Gońca sub. niemka 233.

KUPIE psa jakieg daćci, zasy cauj nego Orszani Groz dom Gontkiewicza restauracja 189

Sklep spawyczny dytrybucyjny do sprzedania ul. Krakow-ska 10 15 213

PIANINO tanio sprzedam. Zakład Fotograficzny „Apello” II Aleja № 22 120

TANIO sprzedam zaraz stół de-woorty i w najlepszym punkcie, bo przy samej bramie Klasztornej Wiadomości ul. św. Barbary № 16. 119.

SPRZEDAM sklep spawyczny dytrybucyjny z powodu zmiany interesu, Janogórska 18 wprost Teatralnej 217

PRZYJMUIE stolowników na mieszkanie 7 kamienia 9 m. 27 w podwórzu I piętro 215.

Do sprzedania bilard karambolowy używany wiadomości w Administracji 218.

POTRZEBNI zdolni ślusarze, Kostas-tyński 10 15 a tamże maszyna pożyczkowa do sprzedania 231

BONA NIEMKA poszukuje miejsca do dwój-ka daćci. Oferty w Administracji Gońca sub. niemka 233.

„LOTERIA“

fraszka Stan. Moniuszki.

Wobec zbliżania się terminu wystawiania Loterii, zaciekawia niewątpliwie czytelników niektóre szczegóły, ażu ki tej dotychczas.

Oto oprócz znanych ogólnie oper: Halka, Straszny dwór, Jawnuta, Flis, Hrabina, Verbum nobile, Beata oraz kantat, Moniuszko w zaraniu, twórczości swej napisał muzykę do słów hr. Oskara Korwin-Milewskiego i wystawił ją p. t. „Fraszka sceniczna ze śpiewami” po raz pierwszy w Warszawie d. 12 września 1846 r. Wykonawcami jej wówczas byli: Wilhelm Troschel, Chomaziński Jan, Rivoilli Paulina, Matużyński Leopold, Zółkowski Alojzy, Skomorowski, Lucas, Bułliński i Rembecka Julja.

Libretto wydała sekcja im. St. Moniuszki, przy warsz. Tow. Muzycznym. „Loterja” składa się z ładnego wstępu orkiestrowego i rozpoczyna się chórem graczy, potem następuje tekst bez muzyki i scenę drugą kończy duet na sopran i tenor; później w scenie płątej znajdujemy niedługi tercet na sopran, tenor i głos niższy. Scenę siódmą tworzy arja Hanny. Scenę ósmą rozpoczyna na piękny romans, który śpiewa bas z orkiestrą „Cos w duszę moją bije za ciemność”. Widocznym jest tu już mistrzostwo Moniuszki na punkcie pieśni. Scenę dziesiątą rozpoczyna chór śpiewem do początyjona, który odpowiada również śpiewem. Pięknym jest chór graczy w scenie dziesiątej w śpiewie do fortissimo—znaczenie też sprawiają wrazenie oddzielne wyjścia śpiewne tenorów, sopranów, basów, mających charakterystyczne tony, którzy przegrali na loterii. Każde wyjście zaczyna się od słów „He, niech jasny piorun trzaśnie!” W tej samej scenie dziesiątej chór mieszany raz jeszcze występuje. Scenę trzynastą wypełnia kuplet: „Człowiek w życiu, a wem szczęśliwym” w którym każda zwrotka kończy się: „pieniądze, lube pieniądze”. W scenie szesnastej słyszymy chór mieszany: „nie godząc za fortuny marą”, jak również na zakończenie tenże chór powtarza się. Ostatnim jest śpiew „nieznanego”. „Ach miło do braze czynić w kryciu”. Wszystkie te produkcje wokalno-muzyczne przeplatane są tekstami — proza.

Tak więc wystawiana obecnie „Loterja” jako sztuka, scenicznie jest nader interesująca w całości. Co do muzyki, to znać w niej już rękę mistrza, pomimo widocznych jeszcze wpływów klasycznych, które jednakże zdaje na złe nie wyszły, bo np. w chórze wstępnym słychać imitacje „a la canon”, a i w innych cząstkach partycji nie brak też powagi formy.

L. Waioryndzińska. Częstochowa, 22—2—1913.

Kafię i roboty zdunskie E. NIETRZECKI i S-ka w Częstochowie, Teatralna 84, telefon 331.

Na Bałkanach.

Pogotowie Niemiec.

Berlin 22. Minister kolei oświadczył w parlamencie niemieckim na pytanie konserwatystów, iż koleje niemieckie są w zupełności przygotowane na wypadek mobilizacji.

Zbrojenia Francji.

Paryż 22. Na zapytanie ministra wojny, zwrócone do rady zdrowia, czy będzie można brać do służby wojskowej młodzieńców przed ukończeniem 21 lat życia, rada oświadczyła, że można to uczynić bez szkody dla zdrowia. Wobec tego przywrócić należy służby wojskowej jest zapewnione.

Paryż 22. Krąją pogłoski, że wprowadzenie w czyn trzyletniej służby wojskowej nastąpi od 19 roku życia; ponieważ, według opinii lekarskiej wcześniejsze powoływanie do służby wojskowej jest niemożliwe.

Austria o Albanji.

Petersburg 12. „Wienczerneje Wremia” w korespondencji z Wiednia, zamieszczając w numerze dziesiątym, twierdzi, że Austria przygotowuje powstałe w Albanji, zabopatrzuje Albańczyków w broń i wysłała tam swych instruktorów ochotników.

Przesilenie ekonomiczne w Galicji.

Wiedeń 22. Poicy posłowie wiejscy, z prezesem Kola i ministrem Zaleskim na czele, odbyli dłuższą naradę z prezesem ministrów. Przedmiotem obrad było straszne położenie ludności w Galicji, wywołane przesileniem międzynarodowym. W większej części kraju panuje brak pracy i głód. Akcja natychmiastowa jest konieczna. Prezes ministrów podzielił poglądy i przyrzekł pomoc. Namieśtnik Bobrzyński otrzyma polecenie udzielania z funduszu dyspozycyjnego doraźnych zapomóg, oraz przedstawienia planu systematycznej akcji ratunkowej.

Cwiczenia załogi krakowskiej.

Kraków 22. Załoga tutejsza odbyła wielkie cwiczenia nocne, w których wzięły udział wszystkie rodzaje broni. Wykonano próby atak na fortyfikacje zachodnie.

Pod Czataldzą.

Konstantynopol 22. Na linii czataldzyńskiej w stronie Hademkioj, słychać było silną kaganadę, która trwała od godz. 9 rano do 5 pp. Blizszych szczegółów w brak.

Kongres albańczyków.

Tryjest 22. „Triester Zeitung” zamieszcza program kongresu albańskiego, zwołanego na dzień 1 marca w Trjeście. Przedmiotem obrad będzie: utworzenie wielkiej i niepodległej Albanji i zabezpieczenie jej politycznej i ekonomicznej niezależności. Przyjmując do wiadomości życzenie Kucowców przystąpienia, do składu n-wiej Albanji, kongres powita bratni naród i zażąda w imię sprawiedliwości zaprzestania blokady Albanji. Kongres powieźmie także

Advertisement for Edward Ciemochowski, lawyer, with contact information and office address.

Telegramy.

O mandacie Jagielly.

Petersburg 22. Odbyły się posiedzenia frakcji dumskich w sprawie protestu przeciw nieprawidłowemu wyborowi posła z Warszawy, Jagielly. Prawica i kadecki postanowili głosować na plenarium posiedzeniu Dumy za zatwierdzeniem mandatu Jagielly.

Petersburg 22. Kolo Polskie jest pewne, że na plenum Dumy przedzie wniosek VIII oddziału do skasowania wyborów warszawskich.

Londyn 22. „Daily Mail” donosi, że 35 transportowców greckich, stojących pod Mitylene wysadziły wojsko w zatoce Bezikia w pobliżu Dardanelów. Wysadzeniu wojsk sprzyjała pogoda.

Petersburg 22. Interwiewowani członkowie Kola wyrazili nadzieję, że będzie bardziej przychylniejszy stosunek żydów względem kandydata, którego polacy wystawiają na miejsce Jagielly podczas mających nastąpić nowych wyborów w Warszawie.

Sofja 22. Kónsulowie w Adrijanopolu uznali Karagacz za stronę neutralną.

Obecne stosunki wykazałyby zrydem jak byłoby dla nich niekorzystny dalszy upór, który mógłby doprowadzić do smutnych dla stron obu wyników.

Konstantynopol 22. Dowódca twierdzy adrijanopolskiej, Szukri pasza, i dowódca armii albańskiej, gen. Iwanow, porozumieili się już co do strony neutralnej dla cudzoziemców, o czym zawiadomili mocarstwa.

Referentowi odpowiadał polak Karpiński z Petersburga oraz publicysta i dziennikarz z Wilka, Wojciech Baranowicz.

Rzeź chrześcijan.

Sofja 22. Rząd bułgarski otrzymał wiadomość telegraficzną od metropolity greckiego w Czataldzy o rzezi i znęcaniu się wojsk tureckich nad ludnością chrześcijańską. Położenie ostatnie jest nader opłakane. Metropolita prosi o pomoc i opiekę.

Dobrze myślący żydzi petersburscy potępiają takję swych polskich współwyznawców.

Berlin 22. Rząd bułgarski przesłał mocarstwom protest przeciw morderstwom i okrucieństwom, popełnianym przez Turków nad chrześcijanami we wsiach pod Czataldzą, opuszczonych przez Bułgarów.

O stosunkach polsko-rosyjskich.

Zatarg bułgarsko-rumuński. Bukareszt 22. Rumuńska rada ministrów zgodziła się warunkowo na interwencję mocarstw.

Petersburg 23. W klubie działaczów społecznych całe posiedzenie poświęcono kwestji stanowiska polaków w razie ewentualnego wybuchu wojny europejskiej.

Bukareszt 22. Zebrała się rada ministrów, aby dać odpowiedź na propozycję mocarstw w sprawie pośrednictwa w zatargu bułgarsko-rumuńskim. Posiedzenie trwa w dalszym ciągu.

Znany słowianofil, Brianczaninow, referował o stosunkach rosyjsko-austriackich i rosyjsko-polskich, wzywając do porachunku z Austrją i do zgody z polakami. Mówca utrzymywał, że dzięki położeniu, z jakiego polacy korzystają w Austrii, oni, być może, opowiedzą się za Austrją, tem bardziej, że zgodnie z opracowanym planem, Rosja na początek trzymałaby się taktyki cofania.

Berlin 22. Zbiorowa rada mocarstw w sprawie zatargu bułgarsko-rumuńskiego wgręczona została rządowi w Sofji i Bukareszcie.

Wszelako taka postawa polaków miłaby fatalnie dla nich konsekwencje, bo niema wątpliwości, że Austrja koniec końców będzie pobita. Mówca zatem ostrzega polaków przed fałszywym krokiem. Z drugiej strony Brianczaninow wywya kola rządowe do stworzenia takich warunków, aby polacy mogli się czuć w państwie rosyjskim równie dobrze, jak w Austrii.

Narada ambasadorów. Londyn 22. Odbyła się narada ambasadorów. „Ag. Reutersa” donosi, że Serbia w całości popiera Czarnogórze w kwestji zajęcia Skutari i nalega na wyłączenie z terytorjum Albanji Djakowiy i Dibry.

Referentowi odpowiadał polak Karpiński z Petersburga oraz publicysta i dziennikarz z Wilka, Wojciech Baranowicz.

BOLESŁAW ZYGMUNT GNOIŃSKI.

Rok 1813. Z DZIEJÓW WOJSKA POLSKIEGO. (Ciąg dalszy).

— „Wierzę, bracia moi, mówił książe w zakończeniu, że nie chcę zdobyć fortyny prowadził was za mną, lecz miłość dla ojczyzny, a święte prawo jej bronięcia. Niechże więc wie świat cały, że serca polskie nie przestały bić dla rodzinnej ziemi, dla ziemi przadków swych. Niech wróg nie ludi się nadzieją, że pokonując ciało, zmoe także ducha pokonkłego”.

Skończył książe, mowę, „Amen” przemówił kapelanowie pułkowi, „Amen” powtórzył lud i wojsko, poczem rozległy się sygnały i w kolumnach plutonowych piechota, oraz kawalerja w szyku polowym, z muzyką na czele, ruszyły z miejsc, a w chwili później zniknęły za rogatkami miasta.

Tak więc opuścilo Warszawę wojsko polskie wraz z Radą ministrów, Radą generalną i komisarzem francuskim Ludwikiem Bignonem, mianowanym po ustąpieniu Pradfta ministrem pełnomocnym francuskim przy rządzie Księstwa Warszawskiego.

Nie zapomniano także zaopatrzyć się w odpowiednie fundusze na cel tej podróży, dla opędzenia wydatków utrzymania wojska i rządu Księstwa. Składali się one z wszelkiej gotowizny kas

publicznych, kapitałów osiągniętych ze sprzedaży zapasów soli, oraz wszelkich depozytów, którym jednak nie szafowano, lecz jako należące do osób prywatnych strzeżono, jak oka w głowie, i nie naruszone sumy te po skończonych wojnach na obcych ziemiach, zwrócono w całości właścicielom.

Tymczasem generał rosyjski Korf zajął przedmieście Warszawy „Czyste”, pod Wojskami rogatkami, tegoż dnia generał austriacki Siegenthal, który miał w one czasy swą głowę w kwaterze w Falętach, zawiadomił prezydenta Warszawy, iż odezwij rosyjskie zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwo osób i majątków, oraz utrzymanie władz krajowych, przyczem wzywa go, aby wpływem, a w ostateczności nawet siłą gwardii miejskiej, utrzymał porządek i spokojność publiczną, a także, aby wydał rozkaz wojskowym francuskim i sprzymierzeńcom teje nocy opuszczenia miasta, w dniu następnym zaś, aby wysłano deputację na spotkanie wchodzącego do Warszawy generała rosyjskiego.

Jednocześnie z tym rozkazem miejscowe pisma publicznie ogłosiły list Siegenthala do generała Korfa, oświadczały, iż 7 lutego opuści z wojskiem Warszawę i jej przedmieścia, a dlatego też poleca wspaniałomyślności rosyjskiego generała los rannych inwalidów, chorych francuzów i sprzymierzeńców.

Na skutek tego rozkazu prezydent miasta Warszawy umiadowił ludność o

mającym nastąpić wkroczeniu wojska rosyjskiego, nakazując jednocześnie pod karą surowej odpowiedzialności, aby wszelka broń, nawet zepsuta zabrana przez mieszkańców z arsenału Pragi, tamże nazad była złożona.

W tym prawie czasie cesarz Aleksander, przeszedłszy Wisłę pod Plockiem, zajął Kalisz, gdzie i ustanowił rząd tymczasowy dla Księstwa Warszawskiego, czyli Radę najwzyszą w skład której weszli rosjanie: Łauskoj otrzynując stopień prezesa i Nowosilow wiceprezesa. Reszta członków składała się z kilku polaków, pomiędzy którymi był także książe Ksawery Łabecki.

Wojsko polskie, wychodząc z Warszawy, nie udało zawczasu wytkniętej marszrut, musiło się bowiem kierować temi drogami, które przedstawiały możliwość pochodu, tak ze strony mogące zastąpić mu nieprzyjaciela, jak i magazynów prowiantowych; poszło więc na Raszyn, Nadbrzy, Mszczonów, Rawę, Tomaszów, który prawie w ten czas powstał, założony przez Andrzeja hrabięgo Ostrowskiego, Wolbórz, gdzie były dwa magazyny prowiantowe i trzy wielkie składy zboża, budowane, i w ostatnich czasach Księstwa hojnie wspierane przez okolicznych obywateli — narazie przez Olkusz do Krakowa.

Temi drogami idąc, pochód wojska polskiego nie odbywał się forsownie, lecz w miarę następowania nieprzyjaciela, który stopniowo, za wyjątkiem twierdzy, opanowywał całe Księstwo.

Gdy w Wolborzu pochód ten został ze względu strategicznego na kilka dni wstrzymany, urzędowano tu naradę wojenną w pałacu biskupim, która zajęła się głównie sprawą twierdzy: Zamocia i Modlina, a która wynika wskutek zmiany sytuacji w ostatnich dniach. Wynikiem tej narady zasza potrzeba wysłania sztafety z wojska polskiego, która w te punkta, jak najrędziej polecenia i wskazówki zawiozła.

Tegoż dnia, w którym odbyła się narada wojenna, o godzinie 2-jej w nocy do drzwik kwatery, znanego nam z opowiadania porucznika, dość energicznie zapukano, a po otworzeniu ich do mieszkania weszła postać szeroko barczasta z długimi włosami — wachmistrza.

— „A Krawczyk, co tam u diabła? nieprzyjaciel osacza? czy jak? mów prędzej” rzekł niespokojnie porucznik.

— „Przedstawiam rozkaz pana pułkownika, odrzekł wachmistrz, podając porucznikowi pakiet zaopatrzonej pieczęcią księcia Józefa, z adresem do komendanta twierdzy Zamocia i niewielką kopertę zaadresowaną do porucznika, w której się mieścił oświadczenie o rozkaz, dotyczący możliwie spiesznego wgręczenia pakietu rady wojennej, komendantowi twierdzy w Zamociu. Do spełnienia tego rozkazu polecono porucznikowi włączyć z sobą 10 ułanów 2 szwadronu i wachmistrza Krawczyka.

(d. c. n.)

TOW. AKC. HANDL.-PRZEM.
„Ł. J. BORKOWSKI”
 ul. Piotrowska № 2, — telefon № 70.
 ZELAZO — STAL — BELKI ŻELAZNE — GWOZDZIE I DRUT —
 BLACHY ŻELAZNE I CYNKOWE — SZRUBY — NITY — META-
 LE — RURY — OLEJE I SMARY — PASY DO MASZYN — PIL-
 NIKI — CEMENT — GIPS — PAPA — SMOŁA — WĘGIEL I
 KOKS — ARTYKUŁY TECHNICZNE DLA FABRYK I ROLNICTWA

DLA CAŁUSA
 jest stworzona delikatna, czysta i miękka, młodociano
 swiętym wygładzie, białej jak jedwab miękkiej skórze i oślepiająco
 pięknej cerze bez piegów i skrostów niedziwności, używając zaom
 tylko praw tego
MYDŁO Z MLEKA LIŁOWEGO „KONIK”
 wyrobu Bergmann & Sta, Radecut-Drzemo.
 Dostaje można wszędzie po 50 kop. za sztukę.
 Ządać tylko w oryginalnym opakowaniu.
 Główny skład na Pułtawo Kewyjskiej.
 Biuro chemicznych preparatów, Sta-Petersburg, Blazaja Konfusennoja 10

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Fotograficzny
„APOLLO” II-ga Aleja № 22.
 Wykonują Artystycznie Grupy składane i zbiorowe Portrety ze starych
 fotografii z gwarancją za podobieństwo jak również prawdziwe fotografie
 wypalane na porcelanie wiecznotrwale do pomników.
 Ceny bardzo przystępne.

PURGEN
 IDEALNY
 ŚRODEK PRZECYSZCZAJĄCY
 DLA DOROSŁYCH I DZIECI.
 Bezwarunkową imitację i fałszyfikaty zawierają te wszystkie pudełka
 które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem
 oraz z dołu na pokrywie pudełka nie mają zamieszczonej firmy
 Dr. Bayer & Társa, Budapest. Pudełko 65 Kop., we wszystkich aptekach

Wyborne a tanie kotły do bielizny
 poleca: Skład towarów żelaznych narzędzi, i na-
 czyn kuchennych.
W. Stajewski
 Aleja II № 33.

Lecznica chorób kobiecych z oddziałem położniczym
D-ra J. PIETRASIEWICZA
 w Częstochowie, ul. Jasnogórska Nr. 24.
 Oplaty za pobyt od 1 rb. 50 kop. do 3
 rubli dziennie. Pokoje oddzielne. Ambu-
 latorjum z chorobami kobiecymi codzien-
 nie od godziny 11-ej rano do 1-oj
 po południu.

DARMO drogocenna książka
 Podać tylko swój adres w liście zakrytym a otrzy-
 ma pan **zupewnie bezpłatnie**
 mój krótki Samouczek-chromancji-chyptonotyzm-
 fizjologii-frenologii-grafologii i iastrologii z rysun-
 kami w tekście. Z tej książki pozna pan wiele
 ciekawych rzeczy tak swej osoby jako też krewn-
 ych przyjaciół i znajomych oraz charakter ter-
 najszerszą przyszłości i przyszłości.
 Adresujcie: **Psycho-Frenolog H. Szilber**
 Szkolnik. Ul. Piękna № 25, Warszawa.

Hurtowe Składy Stowarzyszenia
Kupców Chrześcjan pod firmą
„OBRONA”
 w Częstochowie ul. Ogradowa Nr. 11
 Są najlepszym źródłem zaopatrywania się w towary
 Kolonialno spożywcze Cena na wszystkie artykuły
 rynkowa, (najniższa)
 Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorzędnych
 cukrowni Lublin, Milejów i Nielewów.

Nasiona nadeszły
 Mamy zaszczyt podać do wiadomości
 szanownych naszych Odbiorców, iż na-
 deszły do naszego sklepu, nasiona; wa-
 rzywne, kwiatowe i pastewne. Za świe-
 żość nasion, jak również za tożsamość
 i dobroć odmian, ręczymy. Przy spono-
 bności uważamy za miły swój obowią-
 zek wyrazić podziękowanie naszym tym
 wszystkim, którzy raczyli dotychczas ob-
 darzać nas zaufaniem i mamy nadzieję,
 że nadal także zaszczytami będziemy łas-
 kawymi względami.
 Z poważaniem
Spółka Ogrodnicza
 II-ga Aleja № 25, Telefonu № 142.

Filija Warszawskiego
Zakładu czyszczenia
A. ELŻANOWSKIEGO Teatralna 31
 Przyjmuje czyszczenie szyb, sposo-
 bem utępowym, sprzątanie mieszkań,
 froterowanie posadzek, po cenach uder
 umiarkowanych.
 Gwarancja zapewniona. 0746

Lekarz-Dentysta
Artur Broniatowski
 Przyjmuje codziennie od godz. 9-jej do 1-oj
 po południu i od 3-jej do 7-jej wieczór.
 Choroby zębów i jamy ustnej.
 Wymacanie zębów bez bólu
ZĘBY SZTUCZNE
 I-sza Aleja № 8, dom p. Rygóckiej
 I-sze piętro, telefon № 664.

Do Sz. Prenumeratorów
miejskich.
 Z powodu powiększenia liczby
 roznościcieli i zmiany rewirów mogą
 nastąpić omyłki i nie doręczenia
 „Gońca Częstochockiego” uprze-
 mie zatem prosimy Sz. prenumerato-
 rów o natychmiastowe zawiada-
 mianie nas o ewentualnej nieakura-
 tności abyśmy mogli usunąć omyłki
 Roznościcielowi Gońca płacić za pre-
 numeraty nie należy.

BOL GŁOWY; MIGRENE
MIGRENO-NERVOSIN
 WIEC ZARADZAJTEKACHISIKL-APT
 PRZYJMUJE WYKONANIE TYLKO
 WYKONANIE TYLKO WYKONANIE
 WYKONANIE TYLKO WYKONANIE

Salon Gorsetów
„HYGIENA”
 II Aleja № 25, tel. 4-98
 Mam zaszczyt na-
 wiadomić Sz. Panie,
 iż nadeszły świeże
 modele i materiały
 paryskie w boga-
 tym wyborze.
 Ceny umiarkowane.

ZARZĄD Stowarzyszenia Spółdzielczego
„Dźwignia Częstochowska” II Aleja № 37
Zawiadania
 iż przy sklepie jest pracownia kolder smateriałów własnych i powierzonych
 Na składzie wielki wybór kolder. Tudzież wszelkiego rodzaju wata, Praocznia,
 sznion i okrydy damskich, mundurków i fartuszków, bielizny damskiej, maskiej i
 dziecięcej od [skromnej] do [najstrojniejszej]. Konfekcja damska i dziecięca od
 skromnej do najwykwintniejszej. Duży wybór gorsetów i kapeluszy, Gotowe
 podkoszuby i skarpetki własnej roboty i pierwszorządnych firm krajowych.
 Wykonują wszelkie roboty wchodzące w zakres rzemiosła.

SWARANCJA ZAROBKU 50 Rs. miesięcz-
 osoby zasługujące na taką swarancję
 na cały rok przez nas gwarantujemy za-
 błąk, pracując u siebie w domu. Fachow-
 cy wyznaczeni zbyteczną robotę próbna za-
 wamy. Proszek na żądanie, załączając
 k. matry.
TOWARZYSTWO MASZYN DO WIĄZANIA
THOMAS H. WHITICK-KUNAU i Ko.
 Petersburg, Newski 40/42 '2.

KUPUJ „SOKŁ”
 Żądać wszędzie
 wł. Feliks Śmieta i S-ka
 Warszawa, Wspólna 46.

Znane ze swej dobroci nasiona
 warzywne, kwiatowe i pastewne, nadeszły do Za-
 kładu ogrodniczego S. Jastrzębskiego w Częstochowie
 Ceny znacznie niższe.

DLA CAŁUSA
 nadaje się jedynie oślepiająco-bia-
 ły i młodziency wygląd twarzy.
 Osiągnąć to można, myjąc się
M Y D Ł E M
„UPPER-TEN”
 Jedne mydło, zawierające w
 znacznym stopniu białą róż-
 linę. Nadaje twarzy piękność i
 urok młod sici. Cena 50 k.
 Prawdziwe tylko w niebieskim
 opakowaniu. Dostać można w składach aptecznych,
 perfumeriach i w składach M. Neufeld, W. Orzel.

NIEMIECKIEGO
 języka szybko naucom
 najnowszą metodą lekko
 zbiorową i pojedynczo —
 przyjmuje uczni i doro-
 słych dzieci nawet bez
 początków III-cia Aleja
 55 d'gie piętro m. 10.
 2 6
Sklep
 kolonialno-spożywczy w
 dobrym punkcie do sprze-
 dania Biuza wiadomości
 u Makowskiego Aleja 3
 № 53. 169
Pokój
 dla panów z ciekawien-
 sian utrzymaniem Także
 obrady Teatralna 31 sje-
 tro. 312

BYŁY
 16-letni
 urzędnik sądowy i dziela
 sumienie porad praw-
 nych Znajomości prawa
 dostateczna dla prostego
 robotczego ludu miejsco-
 wego mieszkańca a na-
 wet inteligenta pisanie
 podań wszelkiego rodzaju
 prowadzenie sądowych
 Sakłona Nr. 5-a m. 12
 2 4
2 domki
 do sprzedania z placami
 z Towarzystwem I) złożo-
 ny z 16 mieszkań docho-
 du 350 rub. muza bu-
 pnia 42,00 Wiadomości
 Jan Zyskowski Warszawa
 ska 83. 211

PASTYLKI TUSOLINOWE
 zapobiegają **CHOROBYM**
PLUCNYM i leczą je,
 zarówno jak i katary, za-
 palenia oraz żółtice. PASTYLKI
 TUSOLINOWE działają przeciw
 kataralnemu i przeciwdziałają
 PASTYLKI TUSOLINOWE
 wymagają energii komórek
 organizmu w walce ich z
 pierwotkami chorobot-
 wórcami. PASTYLKI TU-
 SOLINOWE pomagają wy-
 twarżaniu się w organizmie
 niezbędnych antytekstyn.
 PASTYLKI TUSOLINOWE
 pobudzają odżywanie ko-
 mórek i tkanki organizmu
 PASTYLKI TUSOLINOWE
 regulują trawienie, wzma-
 gają utlenianie i odkładają
 tkankę płuc. PASTYLKI TU-
 SOLINOWE zostały bardzo
 szeroko zastosowa-
 nie i przyniosły ulgę ty-
 siącom cierpiących.
 Broszury wysyłają się na
 żądanie. Cena pudełka, z
 zawierającego 60 pastylek —
 Rb. 3. Wysyłać za zalic-
 zeniem. Skład główny:
**APOTECZNA FARMACE-
 UTYCZNE TOWARZY-
 TWO Sta Petersburg, Arty-
 leryjska № 2. Oddz. w Ołi
 Sprzedaż we wszystkich
 aptekach i składach apte-
 cznych. (017)**

GHORYM

Chorych leczących się Spermina
— Pochla, starając się oszukać za po-
mocą szumnych reklam o płynach z gruczołów
assienychnych, przycyżym w składkach tych nie krepując
się zupełnie, przekraczają fakty i powołują się na imiona i
prace zagranicznych uczonych, którzy nigdy nie widzieli
wzrostu preparatów. Poczytujemy sobie za obowiązek ostrzec
chorych przed temi ekstraktami, gdyż nie mając nic wspólnego
z Spermina Pochla'a, zawierają one częstokroć szkodliwe dla zdrowia
składki. Przy neurastenji, niemoicy płciowej, uwadze starym, historji,
nerwobólach, melokroistości, gruźlicy, przymiole, skutkach leczenia rzeżgi,
chorobach serca, (otłuszczeniu, zwapnieniu, biała serca, arytymji i miocarditjs)
zwapnieniu tętnic, alkoholizmie, zaniku mleczu piersiowego, paraliżach, osłabieniu
ustatek przeszłych chorób, przemęczeniu i t. d. zostały za pomocą Sperm-
iny — Pochla'a osiągnięte je olśniewające wyniki, które stwierdzone zostały za
pomocą doświadczeń najznakomitszych uczonych i lekarzy świata całego.

Należy zwracać uwagę na nazwę SPERMINA-POEHL'A i odmawiać przyjęcia

Wszelkich ekstraktów i płynów o różnych innych nazwach, o niedatności któ-
rych wydana została oddzielna broszura, którą wysyłamy na żądanie gratis
i franko, wraz z najnowszą literaturą
SPERMINIE!
SPERMINA POEHL'A znajduje się w sprzedaży we wszystkich aptekach
i składkach aptecznych.

**DR. CAND. MED. PĘTYCZYŃSKI INSTYTUT
PROFESSOR D. R. POEHL'S WIE
DOSTAWCY DWORU
C. E. C. CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG**

M. SOROSZCZUK

Jeneralny przedstawiciel fabryki maszyn
WOLF & Cie w Güben.
WARSZAWA Hoża № 25.

POLECA: Maszyny do wyrobu dachówek i cegły
cementowej, Formy do wyrobów kręgów studziennych
FARBY CEMENTOWE

Ceny niskie! Warunki przystępne!

FIRMA EGZYSTUJE OD 1860 ROKU. 0790

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. HEININGERA

II-ga Aleja № 19 Telef. № 5

Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przy-
stępnych i punktualnie a mianowicie: Garderoba damska
męska i dziecięca. Dywany, portiere, firanki, kapy, serwe-
ty pluszowe. pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY WŁASNE

w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotr. ul. Kaliska Nr. 2
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 ul. Bykowska 21 tel. 266.

Pracownia Przemysłowo-Artystyczna

J. Kozikowskiego

Posiada na składzie reprodukcje figur gipsowych
starożytnych i nowoczesnych w wielkim wyborze,
Częstochowa, Biedrzyńska № 2 dom wł. przy placu Wieluńskim.

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański
Hurtowy Skład
Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych
pod firmą:

M. ZARUSKI i S-ka.

ul. Ogrodowa № 11.

Posiadam na składzie w wielkim wyborze: Koronki,
Wstążki, Nici, Bieliznę wiewoną, pierścionki i gumo-
wę, Krawaty, Szelki, Portmonetki, Pończochy, Skar-
petki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszel-
kie materiały piśmienne.

TECHNOCHEM.
LABORATORIUM
"KAPS"
WARSZAWA.

KAPS

Jest bez wątpienia najpewniej-
szym środkiem do wyteplenia
szczurów i myszy.

RADICAL

wytepla gruntownie wyteplenie
prusaków i szwabów.

PARASITOS

jest jedynym radykalnym płynem
do ugładzenia pluskiem wraz
z zarodkiem.

Dostać wszędzie.

A. T. FILIPPOWEJ-Lain - S. Rosten

Jest nadzwyczajny środek,
działający bardzo szybko i
skutecznie

E K Z E M E

Liszaje, Wysypki,
Pryszczki, Oparzenia i t. p.

Ciepłota i ból przechodzi natychmiast.
Miejs. Nr. 1.10.

Kantor A. T. FILIPPOWEJ pozostaje ten sam
S. Petersburg, Kuzniska, d. 28, w bel-
i starych innych oddziałach nie ma.

Wypis się za przesłaniem pocztowem, sto-
wać do taryfy pocztowej.

Jest wypróbowany doskonały mydło „Lain” sta-
teczne do umycia wadliwych kowalców
kaps. 16, pol. kawałek 10. — Bygieniczna pasta
Lain” w pudełku 10. — Krem do twarzy „Lain”
kaps. 10. — Żwir traw dla woszczące
skóry. Cena 10. — Hanlowy znak jest
wzrostowy przez całą do 1909, bez którego
Lain” jest podróbny. Oznaczone preparaty
można otrzymać w sprzedaży w miejscach
Lubomir 100 100 100 100

Thiotymina

Apteczkarz J. Humblet
(w Noworodamski, gub.
Piotrkowski, Katedra przy Urzęd
Lekar. Piotrk., za
№ 6816.

Zalecany przez p. p. Lekarzy
z niezawodnym skutkiem jako
środek znakomity w przy-
padkach chorób dróg od-
dechowych jak: katar krta-
ni, katar oskrzeli, katar ty-
 płuc, kaszel. Pobudza tak-
nienie, wzmacnia organy tra-
wienia, a tem samem przy-
czynia się do ogólnego po-
lepszenia stanu chorego.

Sposób użycia przy każdym
flakonie. Żądać we wszyst-
kich aptekach i składkach ap-
tecznych. 0921—62

H. IMICH

w CZĘSTOCHOWIE
II Aleja 16, obok mostu kolejowego
— Telefon 48 —

Pokost Poleca swojej fabryki
Farby C. Ch. Samiła w Rydze
wielkiego rodzaju

Cement różnych marek

Gips oraz Cegła ogniotrwała kra-
owa i szlachecka,
hartowa i detaliznie po cenach
najprzystępniejszych.

Pierwszorządna Wyższa Szkoła
Kroju i Szycia

M. PIASECKIEJ

Mistrzini Cechu Warszawskiego i Częstochowskiego
Częstochowa II Aleja № 40

Szkoła wydaje kończącym kurs, świąd. Przy szkole pracownia sukien okryć
i kostjumów na żądanie formy papierowe kopjowane czynzące sadość naj-
wybredniejszym wymaganiom.

Program nauki wysyła się bezpłatnie

Ważne dla kooperatyw.

Kłomnicka Fabryka Cykoryi

POLECA:
różne gatunki cykoryi, a w szczególności
№ 0000

w srebrnym opakowaniu, z korzeni wybie-
ranych, oraz bardzo zdrową, pożywną i
ekonomiczną

„Kawa Zdrowia”

Żądać we wszystkich sklepach kolonialnych
i spożywczych, zwracać uwagę na markę
fabryczną, wyobrażającą jaskółkę.

Magazyn Obuwia Ogrodowa II, obok „Obrony”

Pracownia ubiorów damskich
MISTRZYNI CECHOWEJ
ŁUCJI JURASZEK

w Częstochowie, Aleja II 38, m. 13.

Wykonuje wszelkie roboty wchozące w zakres kra-
wieczyny, jako to: Suknie, kostjomy, okrycia, mundury i ubo-
ry dziecięce podług najświeższej mody.

Przy pracowni szkoła kroju i szycia (metoda Woriba),
po ukończeniu której, uczennice otrzymują dyplom krawiecki.
Ceny przystępne — wykończenie solidne.

NA POST

Najzdrowsze i najpożywniejsze produkty Buljon Lacto —
Rozentowo z ekstraktum lecznego posiada smak buljonu
mięsnego. „Z jednej kocki 4 kopy otrzymuje się szklankę
wymienitro buljonu”. „SERKI ROZENTOWO” z czyste,
świeżej gotowanej śmietanki. ŚMIETANKA sterylizowj
MLEKO homogenizowj.

„ROZENTOWO”

Żądać wszędzie — Lekarze zalecają.

UWAGA: Wyrzucić się podrabian. Każdy wyżej wymie-
niony produkt jest zapatrzony w etykietę z napisem Rozentow
na co przy kupowaniu należy baczną zwracać uwagę. Główny
skład na Króleswo Polskie: A. Szmolke, Warszawa Marszał-
kowska № 149. 0142

Piękność — to potęga!

Pięgi, pryszczki, wągrzy, mokre
i suche liszaje, swędzenie, kre-
sty i wszelkiego rodzaju nie-
czystości skóry leczy i usuwa
najradykałniej, „rozpowszechni-
one i uznane przez powagi
lekarskie.

Mydło ks. Kneippa.

Prawdziwe z powyższą etykietą i napisem na
kardzie, etykietcie reprezent. Bez tego pod. — fałszy-
fikaty. Po 40 kop kawałek sprzedają wszędzie

Reprez. M. Niedźwiedz, Warszawa, Graniczna 6.

Ważne dla Budownictwa!!!

ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja 2-ga N-r. 20-tel. 93.

POLECA: metale rozciągane specjalnie używane do budowy sufitów, ścian działowych robót betonowych i sztukatorskich oraz ogrodzeń Zamieniając przy
budowie sufitu drewnianą podsufitkę i trzeźnowanie. siatki z metalu rozciąg- nego za cnie obniżają koszt sufitu, oprócz zaś tanioci wszelkie konstrukcje wy-
konane z tych siatek są **LEKKIE** — **OGNOSTRAWAŁE** — **NIEPĘKAJĄCE**
doskonale izolują głoś i ciepło i zabezpieczają od robarstwa. Siatka zginana wkolo podeszwy belki żelaznej utrzymuje doskonale tynk i izoluje belkę
od ognia. Polecam: cegły ogniotrwałe firmy „RUDA MA ENIECKA” oraz klepki dębowe i posadzki! Katalog na żądanie bezpłatnie.